Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

15 април 2021 година*

„Преюдициално запитване — Сближаване на законодателствата — Сектор на далекосъобщенията — Хармонизиране на използването на радиочестотния спектър в честотния обхват от 2 GHz за въвеждането на системи, предоставящи мобилни спътникови услуги — Решение № 626/2008/ЕО — Член 2, параграф 2, букви а) и б) — Член 4, параграф 1, буква в), подточка ii) — Член 7, параграфи 1 и 2 — Член 8, параграфи 1 и 3 — Мобилни спътникови системи — Понятие „подвижна наземна станция“ — Понятие „допълнителни наземни компоненти“ — Понятие „необходимото качество“ — Съответната роля на спътниковите и наземните компоненти — Задължение за избрания оператор на мобилни спътникови системи за покритие на определен процент от населението и от територията — Неспазване — Последици“

По дело C-515/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Conseil d'État (Франция) с акт от 28 юни 2019 г., постъпил в Съда на 8 юли 2019 г., в рамките на производство по дело

Eutelsat SA

срещу

Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (ARCEP),

Inmarsat Ventures SE, по-рано Inmarsat Ventures Ltd,

при участието на

Viasat Inc.,

Viasat UK Ltd,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: Ал. Арабаджиев, председател на състава, A. Kumin (докладчик), T. von Danwitz, P. G. Xuereb и I. Ziemele, съдии,

генерален адвокат: H. Saugmandsgaard Øe,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

* Език на производството: френски.

като има предвид становищата, представени:

– за Eutelsat SA, от L. de la Brosse и C. Barraco-David, адвокати,

– за Inmarsat Ventures SE, от C. Spontoni, N. Brice и É. Barbier de La Serre, адвокати,

– за Viasat Inc. и Viasat UK Ltd, от L. Panepinto, P. de Bandt и H. Farge, адвокати, както и от J. Ruiz Calzado, abogado,

– за френското правителство, от A.-L. Desjonquères, E. de Moustier и P. Dodeller, в качеството на представители,

– за белгийското правителство, от P. Cottin и J.-C. Halleux, подпомагани от S. Depré, адвокат,

– за правителството на Обединеното кралство, от S. Brandon, подпомаган от J. Morrison, barrister,

– за Европейската комисия, от É. Gippini Fournier, G. Braun и L. Nicolae, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 12 ноември 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, параграф 2, букви а) и б), на член 4, параграф 1, буква в), подточка ii), на член 7, параграфи 1 и 2 и на член 8, параграфи 1 и 3 от Решение № 626/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2008 година относно подбора и издаването на разрешения за системите, предоставящи мобилни спътникови услуги (МСУ) (ОВ L 172, 2008 г., стр. 15, наричано по-нататък „Решението МСУ“).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Eutelsat SA и Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (Регулаторен орган за пощите и електронните комуникации, ARCEP, Франция) по повод решението на последния да предостави на Inmarsat Ventures SE, по-рано Inmarsat Ventures Ltd (наричано по-нататък „Inmarsat“), права за използване на допълнителни наземни компоненти (наричани по-нататък „ДНК“) за мобилни спътникови системи.

Правна уредба

Международното право

Учредяване на МСД

3 Международният съюз по далекосъобщения (МСД) е специализирана организация към Организацията на обединените нации, която отговаря за информационните и комуникационните технологии. Както е видно по-специално от член 1 от конституцията на МСД, именно в рамките

на същия се разпределя ползването на радиочестотния спектър и спътниковите орбити в световен мащаб и се разработват технически стандарти, за да се гарантира взаимосвързаността на мрежите и технологиите.

4 Според член 2 от конституцията на МСД той се състои от държави членки и от членове на сектори. Понастоящем 193 държави са членове на МСД, включително всички държави — членки на Европейския съюз, който от своя страна е „член на сектор“.

5 Член 4 от конституцията е озаглавен „Инструменти на съюза“ и параграф 3 от него гласи:

„Разпоредбите на тази конституция и на конвенцията на свой ред се допълват от административните разпоредби, изброени по-долу, които уреждат използването на далекосъобщенията и са задължителни за всички държави членки:

[…]

– Радиорегламент.

[…]“.

Радиорегламентът

6 Задачата на световните конференции по радиосъобщения (WRC) е да разглеждат и ако е необходимо, да преразглеждат радиорегламента, посочен в член 4 от конституцията на МСД. Този регламент, в редакцията му съгласно WRC, проведена в Женева (Швейцария) на 23 януари 2012 г. (WRC-12) (наричан по-нататък „радиорегламентът“), съдържа глава I, озаглавена „Терминология и технически характеристики“, която включва член 1, озаглавен „Термини и определения“. Този член се състои от раздели, от които раздел III е озаглавен „Радиоуслуги“. Разделите от своя страна се делят на номерирани подраздели. В този раздел III се съдържа по-специално на член 1, № 1.25 със следния текст:

„мобилна спътникова услуга: Радиокомуникационна услуга:

– между подвижни наземни станции и една или повече космически станции или между космически станции, използвани от тази услуга; или

– между подвижни наземни станции, посредством една или повече космически станции.

Освен това тази услуга може да обхваща връзките, необходими за нейната експлоатация“.

7 Член 1 от радиорегламента включва раздел IV, озаглавен „Радиостанции и системи“, който съдържа по-специално № 1.61, № 1.63, № 1.64, № 1.67 и № 1.68, редактирани по следния начин:

„1.61 станция: един или повече предаватели или приемници, или съвкупност от предаватели и приемници, включително спомагателни уреди, необходими на определено място за осигуряване на радиокомуникационна услуга или на радиоастрономическа услуга.

Всяка станция се класира според услугата, в която участва постоянно или временно.

[…]

1.63 наземна станция: станция, разположена или на повърхността на Земята, или в основната част на земната атмосфера, предназначена за осъществяване на комуникация:

– с една или повече космически станции; или

– с една или повече станции от един и същ вид посредством един или повече рефлекторни спътници или други космически обекти.

1.64 космическа станция: станция, разположена на обект, който се намира или се е намирал извън основната част на земната атмосфера или е предназначен да бъде изведен отвъд нея.

[…]

1.67 подвижна станция: станция на мобилната услуга, предназначена да се използва по време на движение или по време на престой на неопределени места.

1.68 подвижна наземна станция: наземна станция на мобилната сателитна услуга, предназначена да се използва по време на движение или по време на престой на неопределени места“.

Правото на Съюза

Решението МСУ

8 Съгласно съображения 1, 4, 5, 18 и 19 от Решението МСУ:

„(1) Както бе потвърдено от Съвета в неговите заключения от 3 декември 2004 г., ефективното и съгласувано използване на радиочестотния спектър е от основно значение за развитието на електронните съобщителни услуги и спомага за стимулиране на икономическия растеж, конкурентоспособността и трудовата заетост; достъпът до радиочестотния спектър трябва да бъде улеснен, с цел да се подобри ефективността, да се насърчат нововъведенията, както и по-голямата гъвкавост за ползвателите и по-големият избор за потребителите, като в същото време се вземат предвид целите от общ интерес.

[…]

(4) Директива № 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) [(ОВ L 108, 2002 г., стр. 33)] цели насърчаване на ефикасното използване и осигуряване на ефективното управление на радиочестотите и номерационните ресурси, премахване на останалите пречки пред предоставянето на съответните мрежи и услуги, както и гарантиране, че няма дискриминация и насърчаване на създаването и развитието на трансевропейски мрежи и оперативната съвместимост на общоевропейските услуги.

(5) Въвеждането на нови системи, предоставящи мобилни спътникови услуги (МСУ), би допринесло за развитието на вътрешния пазар и за засилването на конкуренцията, като увеличи наличието на общоевропейски услуги и на свързаност „от край до край“ и като насърчи ефикасните инвестиции. МСУ представляват новаторска алтернативна платформа за различни по тип общоевропейски далекосъобщителни услуги и услуги с радиоразпръскване до всички или до определено множество потребители, независимо от местонахождението на крайния потребител, като например висикоскоростен достъп до Интернет/Интранет, мобилни мултимедийни приложения, гражданска защита и помощ при бедствия. МСУ биха могли да подобрят покритието особено на селските райони в

Общността, преодолявайки по този начин цифровото разделение по отношение на географското положение, засилвайки културното разнообразие и медийния плурализъм, като в същото време допринасят за конкурентоспособността на европейските отрасли за информационни и комуникационни технологии в съответствие с обновената Лисабонска стратегия. […]

[…]

(18) [ДНК] са неразделна част от мобилните спътникови системи и обичайно се използват за подобряване на услугите, предлагани чрез спътника в райони, в които може да не бъде възможно да се запази непрекъсната връзка със спътника поради препятствия по въздушната линия, дължащи се на сградите или на естеството на терена. […] Издаването на разрешения за такива допълнителни наземни компоненти следователно ще разчита основно на условия, свързани с местните особености. Поради това те следва да бъдат избирани и да получават разрешения на национално равнище, като се отчитат условията, установени от законодателството на Общността. Това следва се извършва, без да се засяга възможността за конкретни искания от страна на компетентните национални органи към избраните кандидати да предоставят техническа информация, посочваща как конкретните допълнителни наземни компоненти биха подобрили наличността на предложените МСУ в географските райони, в които не могат да бъдат гарантирани съобщения с една или повече космически станции с необходимото равнище на качество, ако подобна техническа информация вече не е била предоставена в съответствие с дял II.

(19) Ограничената ширина на разполагаемия радиочестотен спектър предполага задължително ограничаване на броя на предприятията, които могат да бъдат избрани и да получат разрешения. Ако обаче при процеса на подбор се установи, че няма недостиг на радиочестотен спектър, всички кандидати, отговарящи на изискванията за допустимост, следва да бъдат избрани. Ограниченият наличен радиочестотен спектър може да означава, че всяко сливане или поглъщане на който и да е оператор, предоставящ МСУ, с или от друг такъв оператор, би могло значително да намали конкуренцията и следователно би било предмет на контрол съгласно законодателството в областта на конкуренцията“.

9 Член 1 от това решение има следния текст:

„1. Целта на настоящото решение е да улесни развитието на конкурентоспособен вътрешен пазар за мобилни спътникови услуги (МСУ) в цялата Общност и да гарантира постепенно покритие във всички държави членки.

Настоящото решение създава процедура на Общността за общ подбор на оператори на мобилни спътникови системи, които да използват честотните ленти в обхвата 2 GHz в съответствие с разпоредбите на Решение 2007/98/ЕО [на Комисията от 14 февруари 2007 година относно хармонизиране на използването на радиочестотния спектър в честотния обхват от 2 GHz за въвеждането на системи, предоставящи мобилни спътникови услуги (ОВ L 43, 2007 г., стр. 32)], включващи радиочестотния спектър от 1 980 до 2 010 MHz за съобщения Земя—космос, както и от 2 170 до 2 200 MHz за съобщения космос—Земя. То установява също така разпоредби за съгласувано издаване на разрешения на избраните оператори от страна на държавите членки за използване на предоставения радиочестотен спектър в рамките на този обхват за експлоатацията на мобилните спътникови системи.

2. Операторите на мобилни спътникови системи се избират чрез процедура на Общността в съответствие с дял II.

3. Избраните оператори на мобилни спътникови системи получават разрешения от държавите членки в съответствие с дял III.

[…]“.

10 Член 2, параграф 2 от посоченото решение гласи:

„[…] Прилагат се и следните определения:

а) „мобилни спътникови системи“ означават електронни съобщителни мрежи и съответни съоръжения, които могат да предоставят радиосъобщителни услуги между подвижна наземна станция и една или повече космически станции, или между подвижни наземни станции посредством една или повече космически станции, или между подвижна наземна станция и една или повече [ДНК], разположени на точно определени места. Такава система включва най-малко една космическа станция;

б) „[ДНК]“ на мобилни спътникови системи означават наземни станции, използвани на точно определени места, с цел да се подобри възможността за използване на МСУ в географски райони в рамките на района на действие на спътника (спътниците) на системата, където съобщенията с една или повече космически станции не могат да бъдат осигурени с необходимото качество“.

11 Дял II от Решението МСУ, озаглавен „Процедура за подбор“, включва по-специално членове 3 и 4. Член 3, параграф 1 от посоченото решение предвижда:

„За подбора на оператори на мобилни спътникови системи Комисията организира сравнителна процедура за подбор.[…]“.

12 Член 4, параграф 1 от същото решение гласи:

„Прилагат се следните изисквания за допустимост:

[…]

б) в кандидатурите се посочва ширината на исканията радиочестотен спектър, която не надхвърля 15 MHz за връзка Земя—космос, както и 15 MHz за връзка космос—Земя, по отношение на всеки един кандидат, и включва декларации и свидетелства във връзка с исканията радиочестотен спектър, изискваните основни етапи и критериите за подбор;

в) кандидатурите включват ангажимент от страна на кандидата, че:

[…]

ii) МСУ са достъпни във всички държави членки и на поне 50 % от населението и в поне 60 % от общата земна площ на всяка държава членка към момента, определен от кандидата, но във всеки един случай не по-късно от седем години от датата на публикуване на решението на Комисията [относно подбора на кандидатите]“.

13 Дял III от Решението МСУ, озаглавен „Издаване на разрешения“, включва по-специално членове 7 и 8. Съгласно член 7 от последното:

„1. Държавите членки гарантират, че избраните кандидати, в съответствие със сроковете и зоната, в която се предоставят услугите, за които избраните кандидати са поели ангажимент, в съответствие с член 4, параграф 1, буква в) и в съответствие с националното право и правото на Общността, имат право да използват конкретните радиочестоти, посочени в решението на Комисията [относно подбора на кандидатите], както и право да експлоатират мобилна спътникова система. Те съответно осведомяват избраните кандидати относно тези права.

2. Правата, попадащи в обхвата на параграф 1, са предмет на следните общи условия:

[…]

в) избраните кандидати спазват всички задължения, които са поели в своите заявления или по време на сравнителната процедура за подбор, независимо дали общите потребности от радиочестотен спектър надхвърлят ширината на наличния радиочестотен спектър;

[…]“.

14 Член 8 от посоченото решение предвижда:

„1. Държавите членки гарантират, в съответствие с националното и общностното право, че техните компетентни органи предоставят на кандидатите, избрани в съответствие с дял II и получили разрешение да използват радиочестотния спектър в съответствие с член 7, разрешенията, необходими за предоставяне на [ДНК] на мобилни спътникови системи на тяхната територия.

[…]

3. Всички национални разрешения, издавани за експлоатацията на [ДНК] на мобилни спътникови системи в обхвата 2 GHz, са предмет на следните общи условия:

а) операторите използват предоставения им радиочестотен спектър за предоставяне на [ДНК] на мобилни спътникови системи;

б) [ДНК] съставляват неразделна част от дадена мобилна спътникова система и се контролират от механизма за управление на спътниковите ресурси и мрежа; те използват същата посока на предаване и същите части от честотни ленти като съответните спътникови компоненти и [не трябва да…] увеличават потребностите от радиочестотен спектър на съответната мобилна спътникова система;

в) независимата работа на [ДНК] в случай на отпадане на спътниковия компонент на съответната мобилна спътникова система не надхвърля 18 месеца;

г) правата за използване и разрешенията се предоставят за период от време, приключващ не по-късно от изтичането на разрешението на съответната мобилна спътникова система“.

Решението за подбор

15 Съгласно член 2 от Решение 2009/449/ЕО на Комисията от 13 май 2009 година относно подбора на оператори на общоевропейски системи, предоставящи мобилни спътникови услуги (МСУ) (ОВ L 149, 2009 г., стр. 65, наричано по-нататък „решението за подбор“):

„В съответствие с първия етап на сравнителна процедура за подбор, предвидена в дял II от Решение [МСУ], Inmarsat Ventures Limited и Solaris Mobile Limited са допустими кандидати.

Тъй като общите потребности от радиочестотен спектър, заявени от допустимите кандидати, определени в първия етап на сравнителна процедура за подбор, предвидена в дял II от Решение [МСУ], не надхвърлят наличния радиочестотен спектър, определен в член 1, параграф 1 от Решение [МСУ], Inmarsat Ventures Limited и Solaris Mobile Limited биват избрани“.

16 Член 3 от това решение има следния текст:

„Избраните кандидати получават правото в съответствие с дял III от Решение [МСУ] да използват във всяка държава членка следните честоти:

a) Inmarsat Ventures Limited: от 1 980 до 1 995 MHz за съобщения Земя—космос и от 2 170 до 2 185 MHz за съобщения космос—Земя;

[…]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

17 След приключване на процедурата за подбор по дял II от Решение МСУ Inmarsat е избрано, по силата на член 2, втора алинея от решението за подбор, за един от операторите на мобилни спътникови системи.

18 Това предприятие разработва система, наречена „European Aviation Network“ (EAN), предназначена да предоставя мобилни услуги за самолети, прелитащи над Съюза, посредством предаване на информация чрез спътник, получавана от терминал, разположен над фюзелажа на самолетите, и за предаване на информация, извършвано от ДНК, разположени на територията на Съюза, която е получавана от терминал, разположен под фюзелажа на самолетите.

19 С решение от 21 октомври 2014 г. ARCEP разрешава на Inmarsat да използва на територията на континентална Франция честотите, посочени в член 3, буква а) от решението за подбор. По-нататък, с решение от 22 февруари 2018 г. (наричано по-нататък „решението от 22 февруари 2018 г.“) този орган предоставя на Inmarsat разрешение за експлоатация на ДНК на мобилни спътникови системи.

20 Eutelsat, конкурент на Inmarsat, сезира запитващата юрисдикция, Conseil d’État (Държавен съвет, Франция), с жалба за отмяна на решението от 22 февруари 2018 г. с мотив, изведен по-специално от неспазване на правото на Съюза.

21 В това отношение Eutelsat изтъква главно три основания. То поддържа, първо, че предвидената от Inmarsat система EAN не представлява мобилна спътникова система, тъй като ДНК не са неразделна част от нея. Второ, разрешените с решението от 22 февруари 2018 г. ДНК нямали допълнителен характер по отношение на спътниковия елемент на тази мрежа. Трето, фактът, че Inmarsat не е предоставяло мобилни спътникови услуги към датата, предвидена в член 4, параграф 1, буква в), подточка ii) от Решението МСУ, представлявал пречка за издаването на разрешение за експлоатация на ДНК на мобилни спътникови системи.

22 Viasat Inc. и Viasat UK Ltd (наричани по-нататък заедно „Viasat“) встъпват в подкрепа на подадената от Eutelsat жалба за отмяна.

23 Запитващата юрисдикция счита, най-напред, че отговорът, който следва да се даде на първото основание, споменато в точка 21 от настоящото решение, изисква по-специално да се определят правните критерии, позволяващи да се идентифицира „подвижна наземна станция“ по смисъла на Решението МСУ, за да се провери дали може да се приеме, че системата EAN отговаря на тези критерии.

24 По-нататък, според тази юрисдикция отговорът на второто основание, посочено в точка 21 от настоящото решение, налага да се изясни съответната роля на спътниковите и наземните компоненти на мобилна спътникова система по силата на член 2, параграф 2 от Решението МСУ, както и понятието „необходимо качество“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква б).

25 Накрая, посочената юрисдикция приема, че отговорът на третото основание, споменато в точка 21 от настоящото решение, изисква да се уточни отражението на евентуално неспазване на крайната дата, предвидена в член 4, параграф 1, буква в), подточка ii) от Решението МСУ, от оператора, избран в съответствие с дял II от същото, за покритието на територията посредством мобилна спътникова система, и по-специално да се определи дали в случай на такова неизпълнение компетентните органи на държавите членки трябва да откажат да предоставят разрешения за експлоатация на ДНК или най-малкото дали могат да откажат предоставянето на тези разрешения.

26 При тези условия Conseil d'État (Държавен съвет, Франция) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Какви правни критерии позволяват да се идентифицира подвижна наземна станция по смисъла на Решението [МСУ]? Трябва ли това решение да се тълкува в смисъл, че изисква подвижната наземна станция, която осъществява комуникация с [ДНК], да може също така, без отделно оборудване, да осъществява комуникация със спътник? При положителен отговор, как трябва да се извършва преценката на единния характер на оборудването?

2) Трябва ли разпоредбите [на член 2, параграф 2 от Решението МСУ] да се тълкуват в смисъл, че дадена мобилна спътникова система по принцип трябва да се основава на спътникови компоненти, или е допустимо да се приеме, че съответната роля на спътниковите и наземните компоненти е без значение, включително в конфигурация, при която спътниковият компонент се използва само когато предаването на съобщения с наземните компоненти не може да бъде осигурено? Може ли да се инсталират [ДНК] по такъв начин, че да се покрива цялата територия на [Съюза], с мотива че космическите станции не позволяват да се осигури необходимото качество на съобщенията в нито едно от местата по смисъла [на член 2, параграф 2, буква б) от това решение]?

3) В случай че се установи, че избраният в съответствие с дял II от [Решението МСУ] оператор не е спазил задълженията за покритие на територията, определени [в член 7, параграф 2 от това решение], към крайната дата, предвидена [в член 4, параграф 1, буква в), подточка ii) от посоченото решение], трябва ли компетентните органи на държавите членки да откажат издаването на разрешения за експлоатация на [ДНК]? В случай на отрицателен отговор, могат ли те да откажат издаването на такива разрешения?“.

По преюдициалните въпроси

По втория въпрос

27 За да се отговори на втория въпрос, който трябва да бъде разгледан на първо място, е важно да се уточни, че в случая е безспорно, че разработената от Inmarsat система, макар да разполага със спътник, се основава, от гледна точка на капацитета на предаваните данни, главно на осъществяването на комуникации с разположени на повърхността на Земята станции, които покриват цялата европейска територия на държавите членки. Така разглежданите по главното производство наземни станции, които Inmarsat е получило разрешение да експлоатира като ДНК на мобилни спътникови системи с решението от 22 февруари 2018 г., се намират на цялата територия на континентална Франция.

28 Впрочем, както отбелязва генералният адвокат в точка 67 от заключението си, от преписката, с която разполага Съдът, е видно, че спътникът, разположен от Inmarsat в рамките на неговата мобилна спътникова система, е предназначен да се използва само в райони, непокрити от експлоатираните от това предприятие наземни станции, а именно над води.

29 При това положение с втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 2, параграф 2, букви а) и б) от Решението МСУ трябва да се тълкува в смисъл, че мобилна спътникова система трябва да се основава, от гледна точка на капацитета на предаваните данни, главно на спътниковия компонент на тази система, и дали ДНК на мобилни спътникови системи могат да бъдат инсталирани така, че да се покрива цялата територия на Съюза, с мотива че този спътников компонент не позволява в нито една точка от тази територия да се осигурят съобщенията с „необходимото качество“ по смисъла на тази разпоредба.

30 Следва да се припомни, че според член 2, параграф 2, буква а) от Решението МСУ „мобилните спътникови системи“ са определени като електронни съобщителни мрежи и свързани с тях съоръжения, позволяващи да се доставят радиосъобщителни услуги между подвижна наземна станция и една или повече космически станции, или между подвижни наземни станции посредством една или повече космически станции, или между подвижна наземна станция и една или повече [ДНК], използвани на точно определени места. Тази разпоредба уточнява и че този тип системи включва поне една космическа станция.

31 Освен това по силата на член 2, параграф 2, буква б) от това решение „ДНК на мобилни спътникови системи“ са наземни станции, използвани на точно определени места, с цел да се подобри възможността за използване на мобилната спътникова система в географски райони в рамките на района на действие на спътника (спътниците) на системата, където съобщенията с една или повече космически станции не могат да бъдат осигурени с необходимото качество.

32 Що се отнася до разрешенията, необходими за предоставянето на ДНК на мобилни спътникови системи, член 8, параграф 1 от Решението МСУ предвижда, че компетентните органи на държавите членки предоставят тези разрешения, с действие на съответните им национални територии, на кандидатите, избрани в съответствие с дял II от това решение и получили разрешение да използват спектъра по силата на член 7 от посоченото решение.

33 В съответствие с член 8, параграф 3 от същото решение посочените разрешения са предмет на общи условия, изброени в букви а)—г) от тази разпоредба. Така, изисква се по-конкретно операторите да използват предоставения им радиочестотен спектър за предоставяне на ДНК на мобилни спътникови системи. По-нататък, ДНК трябва да съставляват неразделна част от мобилната спътникова система, да се контролират от механизма за управление на спътниковите ресурси и мрежа, да използват същата посока на предаване и същите части от честотни ленти като съответните спътникови компоненти и да не изискват честоти, различни от тези на съответната мобилна спътникова система. Освен това независимата работа на ДНК в случай на отпадане на спътниковия компонент на съответната мобилна спътникова система не бива да надхвърля 18 месеца.

34 Най-напред, от припомнените по-горе разпоредби следва, че „мобилна спътникова система“ по смисъла на Решението МСУ трябва задължително да съдържа поне една космическа станция, докато експлоатацията на ДНК е само факултативна. По-нататък, когато оператор иска да използва ДНК, трябва да бъдат изпълнени предвидените в член 8, параграф 3 от това решение общи условия.

35 В това отношение следва да се констатира, че нито член 2, параграф 2, букви а) и б), нито член 8, параграфи 1 и 3 от Решението МСУ определят, от гледна точка на капацитета на предаваните данни, отношението между спътниковия компонент на мобилна спътникова система, от една страна, и наземния компонент на тази система, от друга страна.

36 По-специално, в това отношение не може да се направи никакъв извод от употребата на думата „допълнителен“ в израза „допълнителни наземни компоненти“, тъй като, както отбелязва генералният адвокат в точка 77 от своето заключение, този термин мълчи по въпроса за относителната важност на двата компонента.

37 Следователно не може да се приеме, че мобилна спътникова система, част от която са както спътникът, така и ДНК, трябва да се основава главно, що се отнася до капацитета на предаваните данни, върху спътниковия компонент на тази система.

38 По-нататък, що се отнася до обхвата на покритието на ДНК, в самото начало следва да се отбележи, че според член 8, параграф 1 от Решението МСУ компетентните органи на държавите членки предоставят разрешенията, необходими за предоставянето на ДНК на мобилни спътникови системи, само за съответните им национални територии.

39 В съответствие с условието, предвидено в член 8, параграф 3, буква а) от това решение, общо за всички издавани от държавите членки разрешения, операторът трябва да използва предоставените радиочестоти за предоставяне на ДНК на мобилни спътникови системи. При това положение наземните станции, които операторът иска да експлоатира като ДНК, трябва да съответстват на „ДНК на мобилни спътникови системи“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква б) от посоченото решение.

40 Последната разпоредба съдържа две основни изисквания, за да може наземна станция да се квалифицира като „ДНК на мобилни спътникови системи“. Що се отнася до местоположението, тази наземна станция трябва да се използва на определено място и да покрива географски район, разположен в рамките на района на действие на спътника (спътниците) на съответната мобилна спътникова система. Освен това от функционална гледна точка тя трябва да се използва, за да се подобри достъпността на мобилната спътникова услуга в географските райони, в които съобщенията със спътниковия компонент на тази система не могат да бъдат осигурени с необходимото качество.

41 От това произтича, че след като тези изисквания са изпълнени, както и останалите предвидени в член 8, параграф 3 от Решението МСУ общи условия, нито от член 2, параграф 2, буква б) от това решение, нито от друга негова разпоредба може да се изведе каквото и да било ограничение относно броя на ДНК, които могат да бъдат експлоатирани, или относно обхвата на тяхното географско покритие.

42 Що се отнася в този контекст до понятието „необходимо качество“, съдържащо се в посочения член 2, параграф 2, буква б) и конкретно посочено от запитващата юрисдикция, Комисията поддържа в писменото си становище, че то трябва да се тълкува по отношение на спътниковия компонент на съответната мобилна спътникова система. В този смисъл „необходимото качество“ трябвало да се разбира като максималното ниво на капацитета за предаване на данни, което този компонент би могъл да предостави при нормални обстоятелства на търговска експлоатация, в идеални условия за съобщения, на дадено място, където е разположена наземна станция.

43 Това тълкуване, което не намира основание в текста на член 2, параграф 2, буква б) от Решението МСУ, не може да бъде възприето.

44 Напротив, с оглед на контекста, в който се вписва посоченият член 2, параграф 2, буква б), както и на преследваните с Решението МСУ цели, следва да се приеме, че „необходимото качество“ по смисъла на тази разпоредба се определя, на първо място, в зависимост от равнището на качество, необходимо за предоставяне на услугата, предложена от оператора на съответната мобилна спътникова система.

45 Всъщност според член 8, параграф 3, буква б) от Решението МСУ, при прочита му в светлината на съображение 18 от него, ДНК са неразделна част от мобилната спътникова система. В това отношение, както е видно от съображение 5 от това решение, предоставяните от такава система услуги представляват нова платформа за различни типове общоевропейски далекосъобщителни услуги и услуги с радиоразпръскване до всички или до определено множество потребители като високоскоростния достъп до интернет/интранет или мобилни мултимедийни приложения. По-нататък, от съображения 1 и 5 от посоченото решение следва, че то има за цел да насърчава нововъведенията, както и интересите на потребителите.

46 Предоставянето на такива услуги обаче — иновативни и качествени — винаги изисква по-голям капацитет. Освен това не изглежда нито технически възможно, нито търговски жизнеспособно за оператора на мобилна спътникова система да изпълнява по-големи заявки за капацитет и следователно за качество само чрез подсилване на спътниковия компонент на своята система, като се има предвид, че ширината на радиочестотния спектър, с която разполага този оператор, е ограничена и в съответствие с член 4, параграф 1, буква б) от Решението МСУ не надхвърля 15 MHz за съобщенията Земя—космос и 15 MHz — за съобщенията космос—Земя.

47 При тези условия засилената експлоатация на наземни станции, които предвид присъщите им технически свойства са по-ефективни от гледна точка на капацитета, може да бъде по-подходяща, за да отговори на тези нужди, и освен това позволява по-ефикасно използване на радиочестотите — цел, подчертана в съображение 4 от Решението МСУ.

48 В това отношение трябва да се отбележи и че принципът на технологична неутралност, който следва да се вземе предвид в тази област, изисква тълкуването на разглежданите разпоредби да не ограничава иновациите и технологичния прогрес.

49 Освен това текстът на съображение 18 от Решението МСУ допуска такова тълкуване, доколкото същото, посочвайки, че ДНК обикновено се използват за подобряване на услугите, предлагани чрез спътника в райони, в които може да не бъде възможно да се запази непрекъсната връзка със спътника поради препятствия по въздушната линия, дължащи се на сградите или на естеството на терена, се ограничава до това да посочи определен вид възможна употреба на ДНК, без обаче да изключва други такива.

50 Същевременно следва да се добави, че по силата на член 1, параграф 1 от Решението МСУ то има за цел да улесни развитието на конкурентоспособен вътрешен пазар за мобилни спътникови услуги — цел, подчертана и в съображения 5 и 19 от това решение. С оглед на тази цел обаче правото да се експлоатират ДНК, предоставено на оператора на такава мобилна спътникова система, не би трябвало да води до нарушаване на конкуренцията на съответния пазар.

51 При това положение компетентният национален орган, който единствен е оправомощен да издава разрешенията, необходими за предоставянето на ДНК на мобилни спътникови системи, трябва да провери доколко поисканата експлоатация на ДНК може да предизвика нарушаване на конкуренцията и да обвърже посочените разрешения с ограничения и с подходящи и необходими задължения, за да не бъде нарушавана конкуренцията, и дори при необходимост да откаже да издаде разрешението.

52 От това следва, че компетентният орган на държава членка е оправомощен да разреши ДНК на мобилни спътникови системи да бъдат експлоатирани така, че да се покрива цялата територия на тази държава членка, с мотива че в нито една точка от тази територия спътниковият компонент на съответната мобилна спътникова система не позволява да се осигуряват съобщения с „необходимото качество“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква б) от Решението МСУ, разбирано като необходимото равнище на качество за предоставяне на предлаганата от оператора на тази система услуга, при условие че не се нарушава конкуренцията.

53 Накрая, този орган трябва също да провери дали ще бъде спазено предвиденото в член 8, параграф 3, буква в) от това решение общо условие независимата работа на ДНК в случай на отпадане на спътниковия компонент на тази система да не надхвърля 18 месеца.

54 Всъщност от тази разпоредба при прочита ѝ във връзка с член 2, параграф 2, букви а) и б) от Решението МСУ следва, както отбелязва генералният адвокат в точка 72 от заключението си, че мобилната спътникова система трябва не само да има спътников компонент, но същият да бъде и реално използван.

55 Следователно спътниковият компонент на мобилна спътникова система трябва на практика да функционира съвместно с ДНК и ролята му в действителност не бива да се свежда до това да се направи така, че от формална гледна точка да са изпълнени условията, предвидени в Решението МСУ.

56 При това положение компетентният национален орган е длъжен да провери дали спътниковият компонент на съответната мобилна спътникова система е от реална и конкретна полза, в смисъл че такъв компонент трябва да е необходим за функционирането на посочената система, освен, както бе уточнено в точка 33 от настоящото решение, случая на независима работа на ДНК при отпадане на спътниковия компонент, която не бива да надхвърля 18 месеца.

57 С оглед на всички гореизложени съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 2, параграф 2, букви а) и б) във връзка с член 8, параграфи 1 и 3 от Решението МСУ трябва да се тълкува в смисъл, че мобилна спътникова система не трябва да се основава, от гледна точка на капацитета на предаваните данни, главно на спътниковия елемент на тази система и че ДНК на мобилни спътникови системи могат да бъдат инсталирани така, че да се покрива цялата територия на Съюза, с мотива че в нито една точка от тази територия въпросният спътников компонент не позволява да се осигуряват съобщения с „необходимото качество“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква б) от посоченото решение, разбирано като необходимото равнище на качество за предоставяне на предлаганата от оператора на тази система услуга, при условие че не се нарушава конкуренцията и че посоченият спътников компонент е от реална и конкретна полза, в смисъл че такъв компонент трябва да е необходим за функционирането на мобилната спътникова система, освен случая на независима работа на ДНК при отпадане на спътниковия компонент, която не бива да надхвърля 18 месеца.

По първия въпрос

58 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали понятието „подвижна наземна станция“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Решението МСУ трябва да се тълкува в смисъл, че за да попада в обхвата на това понятие, такава станция трябва да бъде в състояние, без отделно оборудване, да осъществява комуникация както с ДНК, така и със спътник.

59 В самото начало следва да се припомни, че в случая в рамките на разработената от Inmarsat система оборудваните с тази система самолети са снабдени с един приемащ терминал, разположен над фюзелажа на самолета, както и с още един приемащ терминал, разположен под същия. Докато първият терминал получава съобщения чрез спътник, вторият получава съобщения, извършвани от ДНК. Освен това от преписката, с която разполага Съдът, е видно, че двата терминала са свързани помежду си от оператор на комуникация.

60 В това отношение Eutelsat и Viasat изтъкват по същество, от една страна, че приемащият терминал, разположен под фюзелажа, не може да се счита за „подвижна наземна станция“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Решението МСУ, тъй като този приемащ терминал

не е в състояние да осъществява комуникация със спътник. От друга страна, според тези страни не е възможно двата терминала, както и операторът на комуникация, взети като цяло, да се считат за такава станция.

61 Следва да се отбележи, че докато Решението МСУ не внася уточнения относно съдържанието на понятието „подвижна наземна станция“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от това решение, радиорегламентът дефинира това понятие.

62 Според постоянната практика на Съда разпоредбите на правото на Съюза трябва да се тълкуват, доколкото е възможно, с оглед на международното право (решение от 4 септември 2014 г., Zeman, C-543/12, EU:C:2014:2143, т. 58 и цитираната съдебна практика). Това важи особено когато такъв текст прибягва до специфични понятия, използвани в международно споразумение, сключено под егидата на международна организация като МСД, в която членуват всички държави — членки на Съюза, и в която самият Съюз е „член на сектор“.

63 Следователно за целите на тълкуването на понятието „подвижна наземна станция“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Решението МСУ следва да се вземе предвид дефиницията, съдържаща се в радиорегламента.

64 Съгласно член 1, № 1.68 от радиорегламента „подвижна наземна станция“ означава „наземна станция на мобилна спътникова услуга, предназначена да се използва по време на движение или по време на престой на неопределени места. В това отношение изразите „станция“, „наземна станция“ и „мобилна спътникова услуга“ от своя страна са дефинирани съответно в № 1.61, № 1.63 и № 1.25 от същия член 1.

65 От всички тези разпоредби следва, че подвижна наземна станция по смисъла на радиорегламента се характеризира с четири отделни компонента от гледна точка на структурата, местоположението, мобилността и функцията.

66 Първо, що се отнася до структурата ѝ, такава станция се състои от един или повече предаватели или приемници, или от съвкупност от предаватели и приемници, включително спомагателни уреди.

67 Второ, що се отнася до местоположението ѝ, подвижната наземна станция е разположена или на повърхността на Земята, или в основната част на земната атмосфера.

68 Трето, що се отнася до аспекта, свързан с подвижността ѝ, такава станция е предназначена да се използва по време на движение или по време на престой на неопределени места.

69 Четвърто, що се отнася до функционалния аспект на подвижна наземна станция, следва да се отбележи, че в рамките на предоставянето на някои видове радиокомуникационни услуги тя има за цел да позволи комуникацията между космическите станции или да осъществява комуникация с една или повече космически станции или с други станции от същото естество, посредством една или повече космически станции.

70 Що се отнася обаче до този функционален аспект и както отбелязва генералният адвокат в точка 46 от своето заключение, за разлика от Радиорегламента, член 2, параграф 2, буква а) от Решението МСУ не предвижда, що се отнася до радиосъобщителните услуги, посочени в тази разпоредба, комуникациите между космически станции, въпреки че включва комуникациите между подвижна наземна станция и един или повече ДНК. По-нататък, посочената разпоредба предвижда, че мобилните спътникови системи включват поне една космическа станция.

71 При това положение следва да се приеме, че „подвижна наземна станция“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Решението МСУ е станция, а именно един или повече предаватели или приемници, или съвкупност от предаватели и приемници, включително спомагателни уреди, разположени или на повърхността на Земята, или в основната част на земната атмосфера, предназначена да се използва по време на движение или по време на престой на неопределени места, която трябва да има капацитета да осъществява комуникации с една или няколко космически станции или с други станции от същото естество, посредством една или повече космически станции, и която може да има капацитета да осъществява комуникация с един или повече ДНК.

72 Що се отнася до конфигурация като разглежданата по главното производство, следва да се констатира, че на тези изисквания отговаря съвкупност, съставена от два отделни приемащи терминала, свързани от оператор на комуникация, първият разположен над фюзелажа на самолет и осъществяващ комуникация с космическа станция, а вторият — разположен под фюзелажа и осъществяващ комуникация с ДНК.

73 За сметка на това, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 57 от своето заключение, в това отношение е ирелевантно обстоятелството, че индивидуалните елементи не образуват физически неделим корпус.

74 С оглед на всички гореизложени съображения на първия въпрос следва да се отговори, че понятието „подвижна наземна станция“ по член 2, параграф 2, буква а) от Решението МСУ трябва да се тълкува в смисъл, че за да попадне в обхвата на това понятие, не се изисква такава станция да е в състояние, без отделно оборудване, да осъществява комуникация както с ДНК, така и със спътник.

По третия въпрос

75 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 8, параграф 1 във връзка с член 7, параграф 1 от Решението МСУ трябва да се тълкува в смисъл, че ако бъде установено, че оператор, избран в съответствие с дял II от посоченото решение и получил разрешение да използва радиочестотния спектър по силата на член 7 от същото решение, не е предоставил мобилни спътникови услуги посредством мобилна спътникова система към крайната дата, предвидена в член 4, параграф 1, буква в), подточка ii) от Решението МСУ, компетентните органи на държавите членки трябва или най-малкото могат да откажат да предоставят на този оператор разрешенията, необходими за предоставянето на ДНК на мобилни спътникови системи, с мотива че същият не е спазил задължението, поето в кандидатурата му.

76 Доколкото в решението си от 5 март 2020 г., Viasat UK и Viasat (C-100/19, EU:C:2020:174), Съдът вече е имал повод да разгледа идентичен въпрос, даденият от Съда отговор на този въпрос, който се съдържа в диспозитива на това решение, може напълно да се пренесе към настоящия преюдициален въпрос.

77 При тези условия на третия въпрос следва да се отговори, че член 8, параграф 1 във връзка с член 7, параграф 1 от Решението МСУ трябва да се тълкува в смисъл, че когато е установено, че оператор, избран в съответствие с дял II от посоченото решение и получил разрешение да използва радиочестотния спектър по силата на член 7 от същото решение, не е предоставил мобилни спътникови услуги посредством мобилна спътникова система към крайната дата, предвидена в член 4, параграф 1, буква в), подточка ii) от Решението МСУ, компетентните органи на държавите членки не са оправомощени да откажат да предоставят на този оператор разрешенията, необходими за предоставянето на ДНК на мобилни спътникови системи, с мотива че същият не е спазил задължението, поето в кандидатурата му.

По съдебните разноски

78 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

1) **Член 2, параграф 2, букви а) и б) във връзка с член 8, параграфи 1 и 3 от Решение № 626/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2008 година относно подбора и издаването на разрешения за системите, предоставящи мобилни спътникови услуги (МСУ), трябва да се тълкува в смисъл, че мобилната спътникова система не трябва да се основава, от гледна точка на капацитета на предаваните данни, главно на спътниковия елемент на тази система и че допълнителни наземни компоненти на мобилни спътникови системи могат да бъдат инсталирани така, че да се покрива цялата територия на Европейския съюз, с мотива че в нито една точка от тази територия въпросният компонент не позволява да се осигуряват съобщения с „необходимото качество“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква б) от посоченото решение, разбирано като необходимото равнище на качество за предоставяне на предлаганата от оператора на тази система услуга, при условие че не се нарушава конкуренцията и че посоченият спътников компонент е от реална и конкретна полза, в смисъл че такъв компонент трябва да е необходим за функционирането на мобилната спътникова система, освен случая на независима работа на ДНК при отпадане на спътниковия компонент, която не бива да надхвърля 18 месеца.**

2) **Понятието „подвижна наземна станция“ по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Решение № 626/2008 трябва да се тълкува в смисъл, че за да попада в обхвата на това понятие, не се изисква такава станция да бъде в състояние, без отделно оборудване, да осъществява комуникация както с допълнителен наземен компонент, така и със спътник.**

3) **Член 8, параграф 1 във връзка с член 7, параграф 1 от Решение № 626/2008 трябва да се тълкува в смисъл, че когато е установено, че оператор, избран в съответствие с дял II от посоченото решение и получил разрешение да използва радиочестотния спектър по силата на член 7 от същото решение, не е предоставил мобилни спътникови услуги посредством мобилна спътникова система към крайната дата, предвидена в член 4, параграф 1, буква в), подточка ii) от Решение № 626/2008, компетентните органи на държавите членки не са оправомощени да откажат да предоставят на този оператор разрешенията, необходими за предоставянето на допълнителни наземни компоненти на мобилни спътникови системи, с мотива че същият не е спазил задължението, поето в кандидатурата му.**

Подписи